Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 5 (10.973). Львів, четвер 6. січня 1927. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLV

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Відгуки отаманщини.

Львів, 5. січня 1927.

„Руспресс" подає, що недавно в Парижі відбулося дискусійне зібрання наддніпрянської політичної еміграції, на якому член Управи Українського Центр. Комітету в Польщі ген. Сальський виголосив реферат на тему: „Перспективи збройної боротьби за незалежність України". Виступаючи прихильником т. зв. петлюрівського напрямку серед наддніпрянської еміграції, ген. Сальський заявив, що із суцільного гасла: „незалежність і соборність України!" — актуальною повинна бути тільки перша частина, себто тільки боротьба за незалежну українську державу. Гасло соборности українських земель, себто обєднання всіх територій, заселених українцями, в одну державу, є — на думку ген. Сальського — в теперішній хвилі неактуальне. Частина українських земель, що найшлася в межах сучасної Польщі й Румунії, повинна лишитися складовою частиною тих держав. Для здійснення своєї мети українська еміграція повинна шукати підтримки в Польщі й Румунії.

„В спільність інтересів Польщі й України — говорив ген. Сальський — не можна сумніватися. Незалежна Польща не може існувати без здійснення незалежности України [illegible] тісно вязане з існуванням незалежної Польщі. Який небудь звязок України з Росією є рівнозначний з новим московським ярмом над Україною."

Проти висновків ген. Сальського виступили гетьманці ген. Капустянський і Трофимович, опрокидуючи польонофільську й антисоборницьку концепцію епігона еміграційної петлюрівщини.

Виступ ген. Сальського в Парижі, одного з ініціяторів запротоєння в Тухолі останків галицької армії, вказує, що буруни „федераційної політики" починають підноситися все вище і вище;

Учителями ген. Сальського є — очевидно — польські „федералісти", себто ті, що змагають до Польщі Ягайлонів. Інша річ, що ця належить вже до перемріяних мрій, що вона вже ніколи не наблизиться хоч би до тіни дійсности, що вона поза гуртком „федераційних" фантастів у нікого не викличе вже навіть найслабшого відгомону. Ця мрія невідклично похоронена ще в 1863 р., коли то українське селянство Правобережжа дало занадто діймаючу відповідь повстанчим кольпортерам „золотої грамоти". Тимбільше в добі права нації, розбудженого, свідомістю опроміненого, жгучого бажання жити своїм власним життям ця „ідея" є не лише імертвою, але давно розложеною спорохнявілою.

А всеж таки побиті, роздерті поляки боролися в 1863 р. за Польщу Ягайлонів, кажучи, як і недавно, як і тепер, що польська зброя, яка заблисне в полумі оружної боротьби, визначить границі польської держави. Не за суцільну польську етнографічну, безспірно національну територію, а за землі українські, білоруські, литовські, а в останньому часі й німецькі (Горішний Шлеськ) боролися поляки.

Крім того ген. Сальський забуває, що наше століття є століттям права нації, є століттям націоналізму, який видвигає соборність, обєднання нації для спільної, як вже не політичної, то хоч культурної і господарської творчости, як гасло основне. Нація змагає до єдности, до суцільности, до спільного знаменника інстинктовно. Тим природним, величавим інстинктом нація бороннться перед культурнопсихічним звихненням, перед розвалом своєї національної спільности.

Зайвим було би входити в те, наскільки вірно передав „Руспресс" погляди репрезентованої ген. Сальським еміґрантської групи. Колиб навіть допустити деякі можливі ухили, то всеж таки хронічне, спадкове протиставлення гасла незалежности соборницьким змаганням є так характеристичне для носіїв отаманщини, що тут мусимо лишити на боці всякі сумніви.

Для ремі[illegible] актів з епільоту воюючої Уенерівщини, чи радше петлюрівщини, можна віднайти деяке розуміється одностороннє оправдання, коли вважати їх актами переходового значіння. Ратуючи базу боротьби, коли — що правда — базу можливо найгіршу, прискорюючу трагічну розвязку, керманичі УНР обома руками підписували варшавські акти в надії, що кажли вони, тимчасово обложити „союзника".

Памяти М. Драгоманова

Свято Українського Високого Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі.

Прага, 1. січня 1927.

Дня 18. грудня відбулося в Празі в салі „Глагола" на Ріґровій Набережній традиційне свято Українського Високого Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова, присвячене памяти патрона школи, сполучене зі святом настанови нового ректора. Крім професури і студенства зібралося богато гостей, між иншими проф. Ст. Смаль-Стоцький, ректор українського університету проф. Колесса, представники ріжних українських наукових і громадських установ та представники чеських міністерств: інспектор Інституту проф. Лаковий і проф. Урбан — від м-ва освіти, п. Слама — від м-ва закордонних справ.

О 11-ій годині ранку відкрив свято ректор Інституту проф. Л. Білецький, привитавши всіх прибувших на свято. Мішаний хор Інституту під орудою доц. Інституту п-ні П. Щуровської-Росиневичевої виконав величній „Поклик до братів славян" — слова М. Драгоманова, а музика молодого композитора д-ра Н. Нижанківського, (доцента музичного відділу Інституту). Далі ректор проф. Л. Білецький подав звідомлення з діяльности Інституту за академічний 1925/6 рік, при чому висловив подяку присутньому на святі інспекторові Інституту проф. М. Лакомову за його постійну підтримку Інституту перед міністерством. Лише завдяки заходам останнього вдалося в минулому році виклопотати нових трицять стипендій для Інституту та двацять для реальної гімн., яка існує при Інституті. Виступи ректора проф. Л. Білецького, який був без зміни три роки ректором від самого утворення Інституту (1923 р.) до тепер і нового ректора, проф. В. Сімовича зустрінено гучними оплесками.

Не менше гучними оплесками зустріла публика появу композитора д-ра Н. Нижанківського, що виконав на фортепяні соло „Спомини" — свій новий твір, повний контрастів із недавнього минулого. Асистентка муз. відділу Інституту п-ні Н. Дяченкова дуже гарно проспівала „Чого ти ходиш на могилу" Заремби в супроводі фортепяну асист. п-ні В. Березовської. Слід зазначити, що музичний відділ Педагогічного Інституту як складом управителів, так і поважною працею студентів заслуговує особливої уваги.

Після того новий ректор Інституту проф. В. Сімович мав надзвичайно цікавий виклад „Драгоманівський правопис, його науковість (фонетичність), практичність та його майбутнє". Це є ще один вклад до того всього, що зроблено над дослідженням літературно-наукового дорібку М. Драгоманова. Є ріжні назви, каже проф. В. Сімович, драгоманівського правопису: драгоманівка, женевський правопис, правопис „Громади"; сам М. Драгоманів звав його „колєжкою" й уважав себе свідомо батьком „женевки". До 1876 р. М. Драгоманов уживав „кулішівки" (його київські видання „Про вкраїнських Козаків, Татар та Турків", „Повісті Федьковича" 1876 р. й „Историческія пѣсни малор. народа" опрац. вкупі з проф. Антоновичем 1874 р.) драгоманівки почінає вживати від 1877 р. у „Громаді" й користується нею до кінця свого життя. За М. Драгоманова появляється „женевка" й у виданнях його учнів у Галичині („Громадський Друг", „Молот", „Дзвін"), але з часом усі радикали переходять на кулішівку („Народ", „Хлібороб"); кулішівкою видаються і твори М. Драгоманова в Галичині.

Системи свого правопису М. Драгоманів не дав, — її можна скласти на основі його писань, головно — листування. Сам він у правописних справах голос забирав настільки, наскільки йому доводилося захищати свій правопис і переконувати, що він одинокий заслуговує на назву фонетичного правопису (його стаття „В справі реформи правопису", 1886 р.).

В дальшій частині викладу виказано, наскільки „женевка" може вважатися за фонетичний правопис, при чому зазначено, що „драгоманівка" може тільки виявляти певний крок уперед у напрямі фонетичности ортографії, але часто фонетичним цей правопис не був. Що більше — часто фонетичний правопис це утопія й колиб перевести повну фонетичність у правописі, то це булаб і нерозумна і непрактична річ. На низці прикладів та порівнань доказано, що правопис Куліша у виданнях женевських (1893), а то і львівських (1882) — куди більше фонетичний, ніж „женевка" й подано причини, чому „драгоманівка" не могла свого часу принятися і що тепер, коли забалакали про устійнення правопису, основи „драгоманівки" навіть для дискусії виключені.

А проте Драгоманівський правопис відіграв в історії нашої правописної справи важну ролю і з історичного погляду має своє велике значіння. Про майбутність драгоманівки важко сказати щось певне. Якщо ще буде яка реформа в дусі більшої фонетичности, але з полишенням кирилиці, то ще може і про Драгоманівський правопис заговорять, колиж у нас перейшлиб на латинку, то вся річ, про женевку ніхто не заговорить.

Нарешті проф. Сімович короткими словами схарактеризував Драгоманівську латинку в чеському (стаття до „Pokrok"-у 1880 р.) і польському (видання „Марії" Шевченка з 1882 р.) одягу й вказав прикмети цього правопису з боку фонетичности.

Загальний висновок: „Женевка" не може зватися фонетичним правописом у широкому розумінні цього слова, а є це як усі ортографії, правопис компромісовий, фонетично-етимольогічний, що тільки в деяких точках (відкинення я, є, ю в їх подвійному значінні, заведення ј і ї для мягчення шелестівок) більше фонетичний, ніж кулішівка або наш сучасний, майже вже загально принятий правопис.

Свято закінчилося відспіванням гимнів — чеського, словацького й українського хором Інституту.

М. Обідний.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10, І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7910.

Радянська Україна.

Зріст населення в Київі.

На основі найновішого статистичного перепису виходить що Київ має тепер 460 тисяч населення. На основі перепису з 1923 р. було в Київі 413,163 душ населення.

Селяне не платять податку.

„Комуніст" приносить інформації з Київщини про те, що селяне платять податок дуже мляво. До 15. грудня з Київщини наспіло 1,599,164 карбованців, що виносить заледви 56 відсотків того, що повинно було наспіти до того речинця. Взагалі на Київщині з дня 15. грудня не було ні одного району, в якому селяне сплатилиб 80 відсотків податку. В окрузі є аж 17 відсотків платників, що ще не дали на податок ні копійки. Районні виконавчі комітети не вживають ніяких репресій для стягання податків, не зважаючи на те, що того вимагає від них окружна влада. Видно районні органи влади бояться покористуватись репресіями.

Розкопки в районі „Дніпрельстану".

Всеукраїнський археольогічний комітет розробив проєкт розкопок в районі Дніпрельстану. Перед розпочаттям самих розкопок мають зробити фотографічні знимки з аероплягу всеї території як перед так і після її затоплення. Будуть також фотографувати всі памятки мистецтва. Тепер комітет приготовляє детальну мапу всіх археольогічних, етнольогічних і мистецьких дослідів. Цю мапу буде потім переробляти ще окрема комісія, в якій візьме участь директор Дніпропетровського археольогічного музею проф. Яворницький.

„Ювилей" яких мало.

Обходила недавно Польща дуже бомбастично 10-тиліття польської поліції. Ніхто з нас ніяк не міг дорахуватися тих десяти літ польської поліцейської діяльности, хоч сама та діяльність на терені українських земель була така „благодатна", і така богата в „обильні жнива", що можна її було порахувати сміло за десять літ. Инша поліція навіть за десять літ була би не доконала на українських землях так багато як це вміла польська. — Нині вважаємо за доцільне занотувати на українській землі ще один аналогічний ювилей. За Збручем на широких просторах України, по українських містах і містечках обходила 18. грудня 1926 р. девяті роковини свого істнування тамошня більшовицька політична поліція, відома недавно під назвою „чрезвичайки", а тепер під „скромною" назвою ДПУ (Державне Політичне Управління). Звідки взялося девять літ діяльности тої „благородної установи" на Україні не важко додуматися. Девять літ вона на Україні не працювала, але якраз на склоні 1926 р. минуло девять літ з того часу як червона ґвардія Муравйова йшла на Київ, як по дорозі з корінем виривала все українське, а в самому Київі дала волю найнижчим інстинктам та звірству червоних дегенератів і садистів. Кілька тисяч невинних жертв впало тоді жертвою того озвіріння. Трупи валялися тоді на вулицях Київа. Навіть Затонський говорив у липні 1926 р. на зїзді комсомолу про ті страшні хвилі з відразою. Навіть йому грозила тоді смерть тільки тому, що червоно-ґвардейці найшли при ньому комуністичну леґітимацію, писану українською мовою. — Якщо це рахувати початком діяльности Державного Політ. Управління на Україні то так, то вона тріюмфувала цього року девятиліття своїх страхітливих починів. Та могли органи ДПУ обходити сміло навіть століття своєї „богатої в жнива діяльности на Україні. Те, що вони зробили на Україні протягом 6—7 літ, особливо в часі т. зв. воєнного комунізму, може заповнити сміло цілий вік, що вповні заслугував би на назву „кривавого". Та можна себе „потішити" тим, що роля ДПУ в українському житті на Великій Україні ще не покінчена. „Контрреволюцію — пише „Комуніст" у статті, присвяченій заслугам ДПУ — в нашій країні ще не задушено остаточно. Вона живиться ворожими нам силами буржуазії та глитайства, що прагнуть увесь розвиток нашої країни повернути в річище капіталізму. А тому далеко ще не закінчено завдання органів ДПУ, які стоять на сторожі пролетарської диктатури". І слушно! Доки буде існувати диктатура пролетаріяту на Україні, доти ДПУ буде найважнішою її підпорою, буде тою новбавленою сентікою [illegible] силою, при допомозі якої та диктатура зможе далі робити свої експерименти. ДПУ вілоси вже глибоко в український національний організм і буде його переїдати наскрізь мабуть аж до пересичення. Та коли у ньому прийде до пересичення, тоді можна писати „пропало" цілій диктатурі компартії на Україні.

Освітня „коломийка".

Нові шкільні розпорядки.

Польське шкільництво є все ще в плинкім стані. Що раз виходять розпорядки, котрі зносять те, що було заведене вчора і вводять наново те, що було скасоване. Така коломийка не минула і не знати як довго потягнеться. Візьмім приклад: навчання географії, яка в останніх роках зазнала чомусь неоправданого обмежен ня. Тепер „Дневник урядови" міністерства освіти ч. 151 з 1. грудня (доручений щойно 28. грудня!) подає розпорядок з 26. жовтня 1926, згідно з яким починаючи від слідуючого шкільного року в IV. кл. середніх шкіл вводиться географію Польщі замість Европи, зате від 1928|29 в кл. V. буде подаватися географія Европи замість Польщі, а від 1929|30 буде в VI. кл. 2 год. географії позаевропейських країв; знову в кл. VII. вже від 1928|29 р. буде 1 година географії в матем.-природописній і гуманістичній гімназії і то в першім типі гімназії загальна географія, в другім політичний устрій світових держав. Врешті починаються з 1927/28 р. в кл. VIII. з 4 години науки про сучасну Польщу, з чого треба присвятити 2 години на господарську географію Польщі.

Цікаво, скільки змін ще зайде, поки той розпорядок буде переведений?

Розпорядок міністра освіти з 18. жовтня 1926 тепер оголошений (Дневник уряд. ч. 15) подає до відома, що з правила тільки таким кандидатам учительського звання для середніх шкіл будуть давати дозвіл навчання, які викажуться тимчасовою посвідкою іспитової комісії для кандидатів на учителів середніх шкіл, зі зложеного наукового іспиту, чи пак тим, що мають умовини допущення до учительського іспиту. Тільки вимково на один рік зможуть дістати дозвіл навчання також кандидати, що таких умовин не мають, коли шкільна кураторія докаже, що нема відповідніших кандидатів.

З огляду на це кураторії мають право самі не давати дозволу навчання кандидатам, що не мають вище поданих умовин. А яку ролю грає тут інтерпретація „умовин". І ми певні, що кураторії будуть з того права користати наскільки треба буде спекатись кандидата Українця, бо все найдеться якесь оправдання, щоби допустити до навчання Поляка, особливо коли возьмемо під увагу, що по словам самого мін. Бартля, на буджетовій комісії навіть не всі університетські професори мають потрібну кваліфікацію, а в середніх школах має їх тільки одна третина!

Памяти визначного громадянина.

Сторінка з діяльности пок. д-ра Є. Калитовського.

Дня 24. грудня 1926 року Стрий був свідком сумного, хоч як величнього здвигу. Стрийщина проводила на місце вічного спочинку найкращого свойого громадянина, покійного д-ра Єроніма Калитовського.

Родився небіщик 1866 року в Бутинах. Походив зі старої священичої сімї. Гімназію скінчив з відзначенням у Львові і там теж покінчив свої правничі студії. Зразу працював в канцелярії адвоката Андрія Коса у Львові, відтак перенісся до Борщева, де відразу дав себе пізнати як щирий народній робітник-патріот і знаменитий організатор. По переході Володимира Охримовича зі Заліщик до Львова, небіщик Калитовський заняв його місце в Заліщиках. Побут Покійника в тому місті належить до найкращих споминів і в житті Заліщиччини і в житті Покійника. Тому, коли 1908 р. пок. Евген Олесницький переніся зі Стрия до Львова, громадянство рішило, що Калитовський буде найкращим заступником того діяча в Стрийщині.

Від 1908 року пок. Калитовський ніколи не опускав Стрийщини, ділив з нею долю в найтяжчі і найкращі її хвилини. За часів української влади був посадником Стрия. Весь час свойого побуту в Стрию на протязі 18 літ, був головою Філії „Просвіти", належав до управ усіх народних українських установ, а не бувало буквально ні одної ділянки громадянського життя, в якому Покійний не брав би як не провідної то визначної участи. Писати про його роботу в Стрийщині, значить — писати історію тої землі за останні 18 літ. Помер дня 22. грудня 1926 р. нагло при праці, цілком ненадійно, бо ніколи не хорував.

Найкраще схарактеризував небіщика один з бесідників на похоронах, зазначуючи, що це померла людина того типу, за якою в старині Діоґен зі свічкою в день на ринку шукав. Один лише закид за життя робили йому і противники і приятелі, що він не вмів спихати роботи на других, а все сам робив. Для народньої роботи занедбував приватне життя так, що, не зважаючи на небуденні фахові здібности, ледви заробляв на скромне життя. Загально, бувало, казали, що до нього можна цілком слушно примінити знаний вислів історика Непоса про Епамінонда: „veritatis tum diligens erat, ut ne ioco quidem mentiretur".

Була це людина одна з небогатьох із нас, головно на провінції, що поза своїм фахом цікавляться всякими проявами культурного життя. Про фахове його правниче знання висловлювались і свої і чужі правники, що як би він був обрав иншу дорогу, то був би став окрасою університетської катедри.

Його дім в Стрию був для нашої громади неначе якимсь національним музеєм і бібліотекою. Всякий знав, що навіть рідку, але необхідну книжку, чи річник журналу або часопису можна напевно найти в Калитовського.

Головно інтересувався літературою і сам дещо друкував. Знані його дві „Гостини св. Миколая", більша гумореска „Декани з гір" під псевдонімом Трохим Дріт, його дуже гарно[illegible] популярно написана „Розмова про нові вибори до Ради Державної", його, видана вже 1910 в „Письмах на Маковку" [illegible]. В 1913 р. виставлена була в Стрию [illegible] трагедію Леса Мартовича Франка. [illegible] „Дитинка з часів світової війни" [illegible] з українських установ у Львові.

Незвичайно поважний в громадському житті вмів [illegible] богато здорового гумору в товариському житті, а в молодих літах був одним зі співробітників сатирично-гумористичних часописів „Трохим Дріт". Був в постійній переписці з Михайлом Грушевським, з яким [illegible] його і посвоячення через свою покійну дружину.

Похорони відбувся [illegible] народу з цілого повіту. Домовину винесли селяни і [illegible] на [illegible] і зеленою [illegible] трохи [illegible] своїх волів. Перед домовиною розвивалася [illegible] товариств і делегатів з вінцями. З одного [illegible] Добови було аж 4 вінці („Просвіта, Союз, Кооператива, Жіночий Кружок, Співацьке ... ставлених в поході тем [illegible] хор стрийських товариств і два селянські, з Конюхова і Добови. Від українського стрийського громадянства промовляли п. д-р Гарасевич, п. О. Луцький, о. Височанський, від Головного Виділу „Просвіти" делегований о. Матковський. Від [illegible] Стрийщини селяни п. Марж з Жулина і п. Барабаш з Конюхова. Від маґістрату міста Стрия промовляв від маґістрату інж. Здзнович, від ради повітової граф Дідушицький, від адвокатів д-р Музичевський. Кошти похорону взяла на себе управа міста Стрия. **М. В.**

Експозе мін. Залеського.

Варшава, 4. січня 1927

На нинішньому засіданні соймової комісії закордонних справ міністр закорд. справ Залєський в експозе зясував напрямні польської закордонної політики. Польща — говорив мін. Залєський — розуміє обовязки і завдання, які на неї накладає участь у Лізі Націй. Мировий характер польської політики виявився як у відношенні до загально европ. справ так і до безпосередніх сусідів річипосполитої. Польща спокійно трактувала події на Литві і на будуче хоче їх так трактувати.

Після експозе мін. Залєського засідання відложено до середи і на тім засіданні буде дискусія над експозе.

Заворушення в Китаю.

Льондон, 4. січня 1927.

Із Ганкоу повідомляють, що біля англійської концесії віча прибрали такий грізний характер, що треба було висилати відділ моряків. Вони при помочі панцирних авт розігнали товпу; пальною зброєю не користувалися. Одного моряка товпа ранила його власним крісом. Крім того були тяжко ранені ще дві особи.

Відповідь великих держав.

Льондон, 4. січня 1927.

„Дейли Нюз" повідомляє, що англійський уряд має вже відповідь усіх інтересованих великих держав на англійське меморандум у справі Китаю. Відповідь прихильна, хоч і обережна. Принято пропозицію, щоби Китаєві признати скасування митових додатків, згідно з вашінгтонським договором. Не приняла пропозиції лише одна Японія.

Нім. републиканці заповідають офензиву.

Берлін, 4. січня 1927.

На вічу републиканських райхсбанерів соц. посол Шайдеман у промові зазначив, що републиканці перейдуть із чисто оборонного становища до офензиви. Закордон мусить знати, що републиканці не думають своїм іменем покривати вчинки правиці.

Вплив Троцького росте.

Варшава, 4. січня 1927.

З Москви повідомляють, що тамошні комуністичні кола занепокоєні популярністю Троцького, яка кріпшає з кожним днем. Троцький, чуючи піддержку червоної армії і фльоти, іґнорує паперові погрози більшовицької преси і центр. комітету. Положення тепер таке, що арештування Троцького спричинило би поважні заворушення, небезпечні для більшовиків.

Кровавий бунт проти европейців.

Льондон 4. січня 1927.

З Капштаду повідомляють, що з незнаних причин вибух серед тубильців Родезії (Півд. Африка) бунт проти европейців. Товпа озброєна в ножі і палиці, кинулася на европейські оселі. Европейці відперли наступ. Було вбитих 3 тубильців і 4 тяжко ранених.

Американські гроші для Німеччини.

Берлін, 4. січня 1927.

З Ню Йорку повідомляють, що Федеральний Резервовий Банк переслав до Німеччини 5 міл. долярів під адресою Німецького Банку. Небаром надійдуть дальші посилки.

Середновічний самосуд у корінній Польщі.

Варшава, 4. січня 1927.

З Ченстохови повідомляють, що в околиці села Мосціє приключився небувалий самосуд. Селяни, [illegible] від довшого часу [illegible] пімсти, повішали на [illegible] учителя Шадека [illegible] і спалили його живцем на стосі. Поліція арештувала 28 селян.

Сліди ограблення зал. каси в Раві Руській?

Львів, 5. січня 1927.

Як ми повідомляли вже, невідомий [illegible] ограбовано залізничу касу в Раві Руській на 1604 зол. Тепер поліція арештувала в [illegible] Рави Руської 21-літнього Зиґмунта Щепанюка, якого застала [illegible] касетки, [illegible] і злотих 60 сот. і карточка зі словами „Не шукати". Поліція відставила Щепанюка до окружного суду у Львові, але на внесення адв. д-ра Кобака звільнено його на волю.

Присуд смерти на убийників о. Менцінського.

[illegible] 4. січня 1927.

В Малястові [illegible] повіту) [illegible] 12. червня м. р. [illegible] бандити [illegible] о. Менцінського. Бандити [illegible] грошей і [illegible] домагалися [illegible] так тяжко, що о. М. [illegible]. Один зі зрабовників [illegible] 50-золотівки [illegible] 30 і [illegible] кущів. [illegible] в Варшаві [illegible] банкноті. [illegible] зробовника бандита Малжинського [illegible] арешт [illegible].

Перед [illegible] окружного [illegible] суду в Ясні [illegible] проти Малжинського ([illegible] літ) і [illegible] (40 років), убийників о. Менцінського в Малястові [illegible] повіту. [illegible] засуджено [illegible] [illegible] на [illegible] кару смерти.

Відгуки дня.

Про образи і богомази.

Цілий місяць тривала IV. Виставка Пластичного Мистецтва в домі Національного Музею.

— Ти був на виставці?

— На якій?

— На нашій, у Національнім Музею!

— Бачиш... Вважаєш... Розумієш... тес-во...

Питаю Петра Івановича Холодного:

— Скільки людей відвідало виставку?

— Щитаю, що соток трри не більше.

— А це досить?

— Як на Галичину, то досить, (значить).

— А з коштами, як стоїть справа?

— Нічого, нічого. Малощо прийдеться доложить. Але ми вже своїми образами розплатимось.

З кругів громадянства підношено заміт, що вступ (один золотий) був за високий. Зовсім справедливо. Якби до катальогу додавали якийсь (хочби й малий) образочок то ще-ще, але так — абсолютно за дорого.

— Подумайте каже один, що вибирався на виставку — цілого золотого за кількадесять образків. Цеж просто визиск!

Пятьдесять образків за золотого?! Ні ви з мене кепкуєте! Таж то — як борщ.

— Ви не думайте, що то купити.

Це тільки оглянути!

— — — — — — — — — — — —

Скінчилася виставка... Публика лиха на виставку, виставка лиха на публику, а ні одна ні друга не має рації.

Публика тому, що треба було переконатись наочно, чи закиди щодо виставки справедливі, а виставка тому, що публика має й без вступів нагоду оглядати образи.

Не рахую вже Самосія, чи інші крамниці, не рахую приватних ґалерій (ах, ті ґалерії!) а маю на думці Українську Бесіду у Львові.

На її стінах стільки артистичних перел пластичного мистецтва, що просто стань і дивися, або як каже Воробкевич:

„Як бачиш ю хлопче,
Минайся і мни"...

Все, що там розвішене, вимагалоб докладної студії, а мої рямці за вузькі, щоби це списати. Але одна кімната таки може поміститися.

Є там три картини наддніпрянських таборових малярів.

Ах, красаж — краса!

На всіх трьох — місяць світить, аж гей. На хмарах, під хмарами, поміж хмари...

Образи не тільки артистичні, але й астрономічні... Три відміни місяця від повні до серпа. Бракує ще, щоби був „молодик" але маємо надію, що й його незадовго справлять.

А яка обстановка!...

Всюди скали, води, блискавиці, а на однім „даже" козак вогонь розіклав.

Оттому-то нема диводи, що ніхто не спішився на виставку.

Якжеж вимагати, коли є виставка на Бесіді, та ще й за бездурно.

Місяці як у календарі, хмари як біблії а вода — просто як зпід водотягу.

А на однім, то ще й козак вогонь розіклав!

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Революція в „раю Магомета".** Хто читає ріжні суперечні телеграми про громадянську війну в Нікараґуї, ледви чи в силі зрозуміти, в чому діло. Дипльоматичний представник Злучених Держав у Льондоні повідомляє, що державні війська розбиті в Пірль Лягун, армією лібералів; американці висадили своїх моряків у Блюфільді; при помочі мексиканських добровольців повстанці відперли урядові війська в напрямку Блюфільд; голова ліберальної партії вислав через Мексик протест до світової публичної опінії проти висадки американців... Не розбереш! Бідна країна — гадаєш. Тимчасом три четвертині населення цієї країни, що живе на Заході, богате, заможне, а країна зветься „раєм Магомета". Нікараґуа найбільша з пяти республик межиморя Північної та Південної Америки, з населенням приблизно 700.000, здебільша індійців, метисів, негрів, — бувших рабів. Европейців-еміґрантів з 2.000. По конституції законодатна влада належить до парляменту з 36 послів, яких вибирають загальним голосуванням; виконавча — до президента, вибираного що 6 років і до кабінету з 5 міністрів. Уся країна є ареною вічної внутрішньої боротьби, піддержуваної зовні, сусідами — Злученими Державами і Мексиком. Америка піддержує консерватистів, Мексик лібералів. Рай, але Магомета: край подружений з надто великою скількістю жінок!

— **Львівська новорічна хроніка.** Девятеро дітий у міських бараках для бездомних зачаділо. Ці деревляні бараки на вул. Піярів збудовані дуже по домашньому, бо коли подув сильніший вітер, то дим замість виходити з комина на двір, лишився в хаті. — З нагоди Нового Року затроївся на смерть надмірною скількістю алькоголю 60-літній залізничий портієр Форналь. — На Богданівці два відомі галабурдчики брати Солільскі напали на свого знайомого, який був в нетверезім стані і порізали його на смерть. — Також з нагоди Нового Року хотів постріляти себе в ресторані якийсь добродій Пель, випивши стільки, що життя йому обридло. На щастя присутній там поліцай відобрав йому револьвер. Хроніка про всіх тих, які назустріч Нового Року йшли без голови, є предовга. Ратункове поготівля мало роботу всю ніч. — 34-літнього безробітнього Михайла Палюха найшли на вулиці без памяти; урядовця І. Ковальчика порізали якісь пияки, коли вертав до хати. Те саме трапилось навіть бідному гандлесові Гелькарові і телефонічному возному Марохові, який бігав по хатах з привітними телеграмами. Підчас бійки всі ці щирі бажання пропали десь у снігу. Було ще сила інших „ударних боїв" на вулицях наслідком звичайних непорозумінь між підпитими гуляками і тверезими громадянами, що вертались спокійно до хати.

— **З любовних траґедій.** Вчора у Львові стрілила до себе по взаємнім порозумінню пара закоханих: 16-літня Котиляківна, дочка різника, і 23-літний Иосиф Максимович, торговець із фірми „Гальский". Як місце самовбивства вибрали собі забавову салю Т-ва „Скала". Одночасно поруч ішло засідання клюбу мотоциклістів. Дівчина пробита бравнинговою кулею вмерла негайно; молодцеві роблять операцію. Причиною їх учинку настирлива любов сусіда Котиляківни, якогось Гевелла, якого вона не любила і лякалась, і перед яким Максимович також не почував себе на силах її оборонити.

— **Мистецько-літературна хроніка.** Всеукраїнський історичний музей ім. Шевченка у Києві придбав нововідкритий портрет М. Гоголя. Портрет кисти італійського маляра Зона, мальований в 1847 р. у Венеції з природи. Гоголь на ньому у халаті і з закуреною папіросою. — Американська преса вповняє, що Бернард Шов згодився виступити в „балакаючій фільмі", яка має відтворити його останню пєсу „Жанна д'Арк". У Москві помер відомий російський композитор і теоретик музики А. Д. Кастальський у 70 р. життя. Його головні твори: опера „Клара Мілич" на підставі оповідання Турґенєва „Сільсько-господарська симфонія", „Пісня на селі", хорова композиція на російсько-українську мотиви. „Вічная память" на тему останньої війни і теоретичний твір „Особенности народно-русской музыкальной системы". — Вийшла книжка головного ґенерал-інтенданта царського театру В. Теляковського „Шаляпін без шмінки", книжка малює славного російського актора в буденнім житті і за кулісами. — Також виходить книжка московського режісера Станіславського, „Моє життя в мистецтві"; книжка є родом заповіту для молодого покоління акторів. — Заохочений успіхами Гоголівського „Ревізора" московський режісер Меєрхольд приступив до перерібки Грибоєдова „Горе от ума".

— **Пролял жінки.** Бувший грецький диктатор Панґальос розводиться із своєю жінкою. Генерал уважає жінку відповідальною за свої невдачі, тому що вона, без його відома грала за кулісами сумнівну політичну ролю.

— **Морські рекорди.** Один із найсміливіших світових мандрівників Елен Ґербольт вибрався в подорож морем довкола світа у малесенькій лодці, названій „лушпиною горіха". Рвіхавши з острову Валліс у Полінезії, місяць тому, приїхав цими днями на острів Сува, (Фіджі), живий і здоров. — Цими днями приїхав до Ню-Йорку норвежський вітрильний корабель, збудований точно по зразку старинного судна вікінґів. Він виїхав у маю 1925 р., у день національного норвежського свята з Осльо, отже їхав до Америки півтора року.

— **Світова хроніка.** Перевтомлений церемоніями новий мікадо занедужав. — Є чутка буцім-то президент Злучених Держав хоче завести радикальні зміни в дотеперішнім щорічнім еміґраційнім контингенті. — У шведськім місті Ґренгесберґ вибух магазину амуніції з 1200 кг. динаміту. — Леднзвал засипав біля Бреґенції 13 лещетарів, Англійців і Німців. — В Еспанії великанські сніги. В Мадриді 6 осіб замерзло, а кілька еспанських кораблів потонуло у хуртовині. — Віденська лікарська академія подивляє чудо природи: жінку, яка співає прегарно тенором, так, що не можна цього голосу відріжнити від мужеського. Одночасно вона може змінити голос — на жіночий. Це чудо повстало наслідком операції горла. Прізвища феноменального тенора чомусь не подають. — В 1926 р. виемиґрувало до Палестини 9.000 осіб, отже на 11.000 менше як у 1925 р. — На шинах залізниці у Льондоні якийсь добродій пролежав без памяти 11 годин. Над ним проїхало 70 поїздів і ні один не зранив його і не запримітив! — На островах Уналяшка, які належать до Алеутів, вулькан Макушін проявив сильну діяльність: мешканці відчули землетрус. — В околиці Феза впав великий сніг. Більшість Мароканців оглядає його як чудо природи, бо снігу ще ніколи не бачили. — У Бельгії померла найстарша жінка в 108 р. життя.

— **З Кіна.** У кінах „Коперник" і „Марусенька" іде нова фільма: „На струнах змислів" з чудовою артисткою Лією де Путті.

— **Уживайте** тільки пасту до обуви **Елеґант О. Левицької і Ски**, Львів, Кордецького 51. 1220 6-7

Дописи.

Броди. (*Свято „Просвіти"*). Дня 19. грудня 1926 р. відбулося в Бродах свято „Просвіти", устроєне місцевою філією. В програму свята входила торжественна панахида в місцевій парохіяльній церкві за померших членів і святочна академія в салі Жидівського Музичного Товариства. Гарне вступне слово, приноровлене до святочного настрою учасників, виголосив з запалом о. Володимир Кармазин. Відтак співали хори: зі Старих Бродів під управою п. Чубатого, селянський хор з Дітковець під управою п. Тиблючинського і міщанський хор під проводом п. Прокадзюка. Всі ті хори під умілою рукою диріґентів вивязалися зі своєї задачі дуже добре, хоч деякі в них ще молоді і мали короткий час на приготування. Співав також місцевий, найкраще вишколений хор „Боян" під орудою о. Осадци, одначе на жаль, відспівав усього одну пісню. П-і Жолнірукова віддеклямувала з глибоким чуттям „Великі роковини" Франка. Деклямація обдумана й викінчена до подробиць, вірним і вдумчивим висловом богатого змісту та гремких і бадьорих кличів могутньої поеми зробила сильне враження на учасниках, які вислухали її з великою увагою. Потім слідувала деклямація сільського хлопця Максима Кравчука з Голосковичі. Свято закінчив голова філії адв. д-р Жолнірчук горячим закликом до жертв на почесний дар „Просвіти" й покликом до громадного вписуватися в члени Головного Товариства. Вкінці треба піднести, що настрій серед міщанства й селянства був дійсно святочний, поважний, а порядок і спокій, не зважаючи на битком наповнену салю, взірцевий. — *Учасник.*

Процес 151.

За приналежність до української повстанчої орґанізації.

Володимир Вол., 31. XII. 1926

Розправа з 30. XII. 1926.

Промовляв підпрокуратор Ходецький. Говорив про визвольні змагання Польщі, про зрадницьку діяльність польських комуністів у часі большевицько-польської війни, говорив про „k... w ...erow" і „cu... ... ..." і про дальше продовжування боротьби з комунізмом після рижського договору, що проявилася в ліквідації диверсійних організацій на Волині, як „Закордот", У. Н. П. О., У. Р. П. О. і У. Ч. П. А. Всі ці організації мали в своїх рядах комуністичні й ворожі Польщі елементи, що опісля перетворилися в К. П. З. У. Говорив про страшну силу Комінтерну, що поробив такі кольосальні спустошення у французьких профсоюзах і про широку діяльність МОПР-у серед політичних вязнів.

Дальше підпрокуратор оповідав про велику нерозкаяність вязнів, що як Українці не признають суду окупантів, а як члени робітничої кляси не признають буржуазного, клясового суду. Каже, що хоч би зізнання були вимушені на обвинувачених, то на основі постанови найвищого суду, це вповні вистарчає на їх засудження, але на думку підпрокуратора, обвинувачених ніхто не бив, бо ось вони досі всі живі (!) і цілі (!). Дуже частенько послугується підпрокуратор софізматами. На його думку організація мусіла мати склади зброї, бо коли мала зорганізовані військові відділи, то щож то булаб за армія, щоб не мала зброї. Або таке: компартія говорить, що старається прийти до влади масовим збройним повстанням, отже організація мусіла мати зброю. Закон карного постування з 1903 р. (царський) каже: щоб судити обвинувачених з 102 §. части II., повстанча організація мусілаб мати склади зброї; одначе підпрокуратор каже, що під складом зброї треба розуміти те, що було написано в російськім оригіналі, а саме „значну скількість" зброї і тому просить суд ... визначити обвинуваченим як найострішу кару, хоч організація складів зброї в повнім значінні того слова (як звучить текст польського перекладу), не мала.

Опісля в імени оборони говорив адв. посол Підгірський. На вступі зазначує, що говорить як Українець, що любить свій нарід і край, а як правник стає в обороні правди. Має боронити людий, посуджених за комунізм, тому хоче засувати тут, чи ці обвинувачені є також тими „страшними комуністами", про яких говорив підпрокуратор. Революція, як боротьба кляс, завсіди потребує жертв. Як колись у французькій революції була ґільотина, так в російській революції була чрезвичайка. Революційна ідея не є якимось новим витвором; це є вічна ідея, за яку вмирають міліони людий. Російська революція принесла визволення поневоленим народам, між ними й Полякам, і перший прапор незалежної Польщі на мурах Варшави був червоний. Соц.-дем. партія королівства Польщі й Литви перетворилася в 1919 р. в К. П. Р. П., що опісля змінила свою назву на К. П. П., якої територіяльною організацією була К. П. З. У. Оборонець слідив як політичний діяч прояви політ. і суспільного життя на Волині і заявляє, що до 1924 р. не було на Волині комуністів, чого доказом хочби те, що в часі виборів до сойму не було тут комуністичної лісти, хоча в сусідній Берестейщині така ліста вже була. Комуністична агітація прийшла з Галичини й Польщі і не була продовженням диверсійних організацій У. Н. П. О. й ин. як каже підпрокуратор. Ніде в жадній резолюції К. П. П. ані К. П. З. У. не говориться про відірвання від Польщі Волині і прилучення її до Рад. України. Натомість V. конференція К. П. З. У. ухвалила поборювати всякий саботаж, т. зв. гуракомунізм. Що бойових формацій партія не творила, про це свідчать виразно резолюції V. конф. К. П. З. У. і такий свідок, як надком. Іваxів. Такі свідки не зізнали нічого конкретного про скількість зброї. Найважніші свідки, як прим. пшод. Поплавський, зізнали, що чули десь про це від конфідентів, а ті чули від когось иншого і т. д. Чомуж обвинувачені люди, що будьто би признавалися до нападів, грабежий, вбивства і инших страшних злочинів, не признались до посідання зброї або складів зброї? Для них було вже все одно! Але коли дійсно зброї не було, то й не могли признатися до неї.

Комуністи признаються перед судом у приналежности до К. П. З. У. Решта обвинувачених, далекі від комунізму, як їх злиденне життя від добробуту. Опісля адв. Підгірський річевими арґументами опрокидує закиди прокуратури проти обвинувачених і заявляє, що свідок ст. пшод. Огурек говорив на суді, що звертав спеціяльну увагу на людей інтеліґентніших, свідомих, які бралися до культурно-просвітньої праці і на тих людей клав най...

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

більше підозріних. Тепер головно такі люди сидять на лаві обвинувачених і їх карати так строго булоб дуже несправедливо. Щодо обв. Миколи Панасевича, що признався у приналежности до партії, то оборонець заявляє, що обв. як колишній козак Армії У. Н. Р. боровся проти більшовиків, але як повернув на Волинь, то по деякім часі перебування під польською владою зрозумів, що до визволення українського народу з чужого ярма дійдеться зовсім иншим шляхом. Обвинувачений вірив у кличі комунізму і був карним членом партії, а як такий не міг займатися організуванням збройного повстання, бо це суперечилоб резолюціям V. конф. К. П. З. У. Оборонець звертає увагу судові, що обвинувачені майже два роки караються вже в польській тюрмі, що їх господарства руїнуються ізза їх відсутности, а рідня очікує їх з великою тугою. Тому просить суд звільнити обвинувачених від кари. Щодо обвин. Панасевича, то він признався до комуністичних переконань, а не до діл. Коли вільно судити за переконання, то нехай суд його судить.

Опісля забрав голос адв. **Домбровський**. На початку промови оборонець зазначує, що підпрокуратор сказав, що судова саля є відтинком всесвітнього протикомуністичного фронту. На думку оборонця судова саля не є місцем боротьби ані масакри ворога, але холодного осуду справи. Прокуратура запропонувала звиш 1.000 літ тюрми тим обвинуваченим, які після тих страшних злочинів, що їм прокуратура закидає, в часі перебування на вільній стопі аж до дня суду сповнювали всі свої горожанські обовязки і не доконували ніяких злочинів. Колиб би пропозиція прокуратора була узглядена, тоді суд створив би між українським і польським народом мур із сліз і почуття кривди, що відділив би на віки ці два народи. Військових організацій на Волині, на думку оборонця, КПЗУ. не творила ані не змагала до повстання, бо ця тенденція мусілаб виявитися в пропаґанді партії, як одним з найважніших засобів боротьби. Колиб Радянський Союз інспірував якесь повстання на Волині, то цей факт вплинув би на дипльоматичні взаємини Польщі із Рад. Союзом. Чутки, що ходили про повстання на Волині, були результатом демагогії Форналя і його неграмотного адютанта Степнова. Дальше оборонець наглядними доказами заперечує, будьто би організація мала склади зброї. Вкінці заявляє, що людий, у яких навіть була може колись свідомість злочину, а тепер уже загинула — не випадає нині карати, бо вони нічого спільного зі злочином не мають.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Всячина.

Історичний домик. Пішов на ліцитацію неабиякий дім. Маленький домик на острівці Екс біля Рошфор, де Наполеон I. провів свої останні дні перед засланням на острів св. Олени. Після програної під Ватерльо там скривався Наполеон, мріючи про втечу до Америки. Одначе Англійці стерегли побережжя. Наполеон хотів перекрастись через англійські кораблі. Довірений йому генерал остеріг його, що на випадок невдачі, Англійці увязнять його. Наполеон погрожував самовбивством. „Пане", казав генерал, „вам не вільно цього робити; тільки грач, що грає va banque, вбивається, геній нехтує невдачею". У цій хвилині влетіла до хати пташка. Наполеон придивлявся їй, що вона йому поворожить. Вона полетіла праворуч. „До англійських крейсерів!" крикнув генерал. Наполеон кивнув головою і рішив: „Мости спалені!" На другий день він передався в руки англійського адмірала. Тепер у цьому домику буде музей Наполеона, оснований товариством з Екс, яке його купило.

Одна карієра. Про одного великого европейського дипльомата, який причинився чимало до великої европейської війни, світ довідується тепер кілька цікавих подробиць. Послухайте і вгадайте: хто він. Кількадесять літ тому один молодець видумав світову мову. Есперанта ще тоді не було. Він мав двох співробітників, так само молодих, що тямили ще силу ріжних грецьких і латинських слів і хотіли з них створити нову вигідну світову мову. Було це в провінціяльнім французькім місті Нансі. Молодці найшли навіть видавця, який згодився випустити у світ цей оріґінальний твір. Нова мова називалася трохи дивно „Іксессуар". Але книжка не мала відгомону. Критика зробила все, що могла найкращого супроти автора: з огляду на його родину не висміяла його. Молодець став хутко адвокатом. І сам почав сміятись із своїх молодечих мрій: створити одну спільну всесвітню мову. Минуло знову богато часу. Аж нині якийсь злобний чоловік винайшов цю молодечу граматику славного нині діяча і подав це до відома світові. Чи ви вгадали би, хто хотів випередити д-ра Заменгофа з його есперантом? Нинішній французький премієр Поанкаре, один із творців франко-російського союзу і довершителів останньої 8-літньої різні. Як мало люди зміняються! Що-ж иншого робить нині старий дипльомат, як хотів робити студентом? Він на далі шукає коріння в ріжних теоріях, при помочі якого можна би створити засоби спільного міжнароднього порозуміння, а люди — з цього сміються і не вірять у цей його успіх. Не сміється лише він. Зате глядить з іронічною усмішкою на свою молодечу спробу створити міжнародню мову граматичною комбінацією.

Проти надмірної фантазії. Може не всі знають, що в державах, де громадяни не мусять записувати новонароджених до релігійних громад і хрестити їх, імена дітий не конче мусять бути позичені від святих, а можуть бути якінебудь, навіть видумані. Ця свобода спричинила вже чимало клопоту радянському урядові, який мав за богато громадян із прізвищами міст і великих революціонерів. Тепер той самий клопіт розвязує фашистівський уряд декретом про недозволені імена. До них належать такі як Ленін або Бебель, такі згукові спадкоємці соціялістичного режіму в Італії як „Динаміт" або — неімовірне, а правдиве! — комбінація в одній родині двох імен, сестри і брата: „Соція" і „Лізмо". Один урядовець міністерства в Римі називається „Люціферо", одна вчителька „Сатана", а таких як „Ліберта" (Свобода) та „Рома" є безліч. Трапляються і такі: Цірце, Геліогабалюс, Отелльо, Джіордано Бруно, Фурія, Паціфіко, Дідона, Енеа", а навіть — і тут собака закопана! — „Муссоліні". Тому фашистівський диктатор рішив: „Не будеш вживати імени голови держави надаремне!" І сотки людий, які придумали поетичні імена мусять тепер їх змінити на инші, щоби баламутство не ширилось. Бо не одна „Сатана" є ангельськи доброю душею а неодна „Дольчісіма" (Пресолоденька), є гірка, як Люкреція.

Біржа.

Гроші.

Курс доляра 9·00, тенденція слаба і спокійна. — Доляри канадійські 8·95—8·96, чеські корони 0·26·33—0·26·66, леї 0·04·33—0·04·50, франки французькі 0·36·00—0·36·50, франки швайцарські 1·73—1·75, фунти штерлінґи 43·20—43·65.

Збіжжя.

Пшениця двір. 51·00—52·00, пшениця кр. селянська 48·50—49·50, жито галицьке 37·00—37·50, ячмінь галицький броварний 32·00—34·00, ячмінь галицький до перемелювання 29·75—30·75, ячмінь пастівний 27·00—27·50, овес галицький 28·75—29·75, кукурудза румунська 32·50—33·50.

✝ Посмертні згадки.

Д-р Станислав Чикалюк, адвокат в Тернополі, помер дня 30. грудня 1926 р. наглою смертю в 63. році життя. Особа Покійного знана була в Тернополі й цілій Тернопільщині. Довголітній радний і заступник посадника Тернопола, перед війною розвивав живу діяльність на економічнім і культурнім полі. Заложив і був довголітнім директором Повітового Товариства Кредитового, яке за його часів дійшло до найгарнішого розвою і придбало собі великий дім. Був основником і довголітнім головою т-ва „Сокіл" у Тернополі, що за його головування придбав велику площу під будову власної домівки. Його проводові і праці завдячує свій розвиток також фондація князя Острожського. В часі повоєнних і пізніших масових арештувань працював невтомимо для полекшення долі чи звільнення арештованих українців. Осиротив жінку і троє дітей, з котрих найстарший син був старшиною У. Г. А. — В. И. П.!

Домініка з Кишакевичів Ільницька, вдова по священику, упокоїлася в Бозі дня 16. грудня 1926 р. в 72 р. життя. Похорон відбувся в Самборі 18. грудня. Покійна надзвичайно трудяча, великих християнських чеснот жінка, переживала богато в часі війни, стративши двох зятів і сина. Ціле своє життя заховувала рівновагу духа, а терпіння годила з волею Божою. В. І. П. 1260 1—1

ОПОВІСТКИ.

Концерти Українського Національного Хору Д. Котка:
Пятниця 7. I. — Болшівці.
Субота 8. I. — Болшівці. 528 4—?

П. Янів Бронислав зложив 5 зол. як надзвичайний даток на „Рідну Школу". Жертводавцеві щиру подяку складає Кружок Шашкевича. 1—1

Конкурс

на місце референта середніх шкіл УПТ-ва розписується отсим до кінця січня ц. р. — Зголошуватися письменно до Головної Управи „Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10, II. пов.
1251 2—3

Надзірна Рада **Повітового Союза Кооператив в Сокалі** розписує отсим

Конкурс

на посаду **директора**, основно обзнайомленого з усіми аґендами, входячими в обсяг ділання Союза, зокрема з веденням товарових і торговельних відділів Союза, та на посаду **орґанізатора-ревізора;** від кандидатів вимагається теоретичного образования та практичного підготовання, а надто від орґанізатора вимагається, щоби був добрим бесідником. Службові місця є до обняття з днем 1-го лютого 1927 р. з тим, що зголошення разом зі свідоцтвами, посвідченнями відбутої практики, належить надсилати найпізніше до дня 21. січня 1927 р. на руки голови Надзірної Ради Пов. Союза д-ра О. Ріпецького, адвоката в Сокалі. 1250 2-2

Подяка.

Невмолима смерть забрала з поміж нас Найдорожчу нашу Маму Домініку з Кишакевичів Ільницьку. Покріплена Найсв. Тайнами відійшла від нас дня 16. грудня 1926 р. Похорони відбулися дня 18. грудня в Самборі. В цім тяжкім горю опечалена родина складає цею дорогою щиру подяку Високопреподобним Отцям, що зволили так численно прибути на цей сумний обряд і звеличати похорони нашої Найдорожчої Матери. Дякуємо щиро Високопреподобному Отцю канонікові ф. Рабієві, за його труди при улаштуванні цілого похорону, за виявлення родині великої ввічливости і за горячі слова, сказані в хаті до дітей. Складаємо подяку Високопреподобному Отцю професорові І. Гмитрикові за це, що даючи Покійній останню християнську потіху виправив її спокійно на вічний упокій, та за прекрасні пращальні слова над могилою Покійної. Дякуємо всім Отцям, що зволили помолитися за душу Покійної та нежалували труду і приїхали віддати її останню прислугу. Зі щирими словами подяки звертаємось до всіх них, що своєю присутністю звеличали похорони нашої Найдорожчої Матери. — РОДИНА. 1260 a)

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.